

KANSALAISPULSSI 9_2022

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulssi toteutetaan verkkokyselynä kolmen-viiden viikon välein.

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2022 yhdeksännen tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 19.8.2022 – 4.10.2022 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otosta täydennettiin myös ajalla 4.5.2022 – 5.6.2022 työvoimatutkimukseen (rot. 5) vastanneilla henkilöillä. Otoksessa oli yhteensä 2 631 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 5. – 10.10.2022. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Litteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tällä kierroksella hieman aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-24 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkea-asteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2022

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	19. - 24.1.	2 842	1 435	50,5 %
2. kierros	16. - 21.2.	2 858	1 309	45,8 %
3. kierros	9. - 14.3.	2 495	1 131	45,3 %
4. kierros	6. - 11.4.	2 521	1 056	41,9 %
5. kierros	11. - 16.5.	2 589	1 148	44,3 %
6. kierros	8. - 13.6.	2 545	1 080	42,4 %
7. kierros	10. - 15.8.	2 616	1 110	42,4 %
8. kierros	7. - 12.9.	2 546	1 082	42,5 %
9. kierros	5. - 10.10.	2 631	1 105	42,0 %

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-tilukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 105 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin elokuun lopun tietoja (4 054 391 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoksi muodostui kaikille vastanneille 4 054 391 / 1 105. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-tilukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulssi 9_2022 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 631	1 105	42.0
Sukupuoli			
Mies	1372	552	40.2
Nainen	1259	546	43.4
Muu		7	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	97	29	29.9
20-24 -vuotiaat	120	24	20.0
25-29 -vuotiaat	157	55	35.0
30-34 -vuotiaat	196	76	38.8
35-39 -vuotiaat	224	80	35.7
40-44 -vuotiaat	241	94	39.0
45-49 -vuotiaat	253	114	45.1
50-54 -vuotiaat	228	102	44.7
55-59 -vuotiaat	297	149	50.2
60-64 -vuotiaat	316	146	46.2
65-69 -vuotiaat	366	172	47.0
70-74 -vuotiaat	136	64	47.1
Maakunta			
Etelä-Karjala	66	29	43.9
Etelä-Pohjanmaa	81	23	28.4
Etelä-Savo	54	21	38.9
Kainuu	28	16	57.1
Kanta-Häme	73	35	47.9
Keski-Pohjanmaa	33	19	57.6
Keski-Suomi	153	74	48.4
Kymenlaakso	57	19	33.3
Lappi	91	30	33.0
Pirkanmaa	265	105	39.6
Pohjanmaa	91	28	30.8
Pohjois-Karjala	83	30	36.1
Pohjois-Pohjanmaa	217	76	35.0
Pohjois-Savo	122	53	43.4
Päijät-Häme	94	41	43.6
Satakunta	119	40	33.6
Uusimaa	774	374	48.3
Varsinais-Suomi	230	92	40.0

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste